

УТВЪРДИЛ:

КРАСИМИР ГЕОРГИЕВ,
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОКРЪЖЕН СЪД-СТАРА ЗАГОРА

МЕДИЙНА СТРАТЕГИЯ НА ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА

ОБОСНОВКА ОТ НЕОБХОДИМОСТТА ОТ МЕДИЙНА СТРАТЕГИЯ:

Ефективността на правосъдната система е зависима от доверието и съпричастността на гражданите към правораздавателните институции.

Печеленето на доверие е двустранен процес и предполага взаимно разбиране, принципност в действията и надеждност на информацията.

Ето защо, срещата между гражданското общество и правосъдието се нуждае от посредничеството и партньорството на свободните медии.

ЦЕЛИ:

Медийната стратегия на Окръжен съд – Стара Загора, като част от медийната стратегия на съдебната власт, има за цел да допринесе за създаване на обективна и вярна представа в обществото за дейността на съдебната власт и в частност на съда.

ЗАДАЧИ НА МЕДИЙНАТА СТРАТЕГИЯ:

Медийната стратегия е предназначена за:

- регламентиране на взаимоотношенията между Окръжен съд – Стара Загора и медиите;
- регламентиране на взаимоотношенията между магистратите и журналистите;
- предотвратяване на неточна или погрешна информация, която стига по неофициален път до средствата за масово осведомяване;
- опровергаване с факти на неточна информация, намерила място в пресата и електронните медии.

По-обща и дългосрочни задачи, които си поставя медийната стратегия на съда са:

- повишаване на правната култура на българските граждани;
- повишаване на доверието на българските граждани към съдебната

власт;

- утвърждаване образа на Република България като правова държава, в която се спазва Законът и съдебната власт е независима.

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА:

- Актуалност - стратегията се основава на реални обществени и институционални потребности в дадения момент; съобразена е с изискванията на професионалната етика и разпоредбите на закона;

- Диалогичност - документът гарантира двупосочност при обмена на информация; подчертава значението както на посланията, отправяни от съдилищата към медиите (и чрез тях към цялата общественост), така и на обратната връзка - от средствата за масова информация и гражданите към съдилищата;

- Гъвкавост - стратегията е структурирана в съзвучие с динамиката на обществените процеси; съдържа, както принципни положения, регламентиращи комуникационния процес, така и потенциал за включване на нови послания при евентуални законодателни и други съществени промени, които биха могли да се отразят на взаимодействието между съдилищата и медиите.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА:

Основните принципи в медийната политика на Окръжен съд – Стара Загора са свързани със зачитането на конституционното право на гражданите да получават информация, с изключение на случаите, когато тя е класифицирана.

Принципите са:

- публичност;
- прозрачност;
- достъпност;
- законосъобразност;
- ефективност;

- на медиите се предоставя информация по всички обществено значими съдебни дела и при поискване от тях - по конкретни дела;

- информацията се разпространява равнопоставено, без да се проявява предпочитание към едни медии и пренебрегване на други;

- осигурява се достъп на гражданите и журналистите до информация за дейността на съда чрез интернет страницата, която се актуализира всекидневно;

- осигурява се достъп на журналисти и граждани в съдебната зала по време на заседание, освен когато делото се гледа при закрити врати;

- осигурява се достъп на фоторепортери и телевизионни оператори в съдебната зала, след разрешение, получено от председателя на съдийския състав.

КАНАЛИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ:

1. ПРЕССЪОБЩЕНИЯ

Прессъобщенията са подходящ начин за оповестяване на официална информация в кратък срок. Този комуникационен канал може да се използва за ефективно отразяване на цялостната дейност в съда, с акцент върху това, че институцията функционира в условията на публичност, спазвайки законите и етичните правила при упражняване на професията.

Съобщения до медиите се изготвят по различни информационни поводи:

- разглеждани от съда дела;
- постановени съдебни актове;
- административни, организационни и процедурни промени в работата на съда;
 - инициативи на съда, нововъведения;
- работа по проекти;
- официални срещи и посещения;
- статистическа информация.

1.1. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

- Да са актуални - по теми, ползващи се със значим обществен интерес или засягащи важни моменти от работата на правораздавателните институции;

- Съдържащата се в прессъобщението информация да отговоря на въпросите: Кой? Какво? Къде? Кога? Как? Защо?, за да бъде текстът в оптимална степен ясен, полезен и достатъчен за потребителите;

- Съдържанието трябва да бъде точно по отношение на изложените факти и нормите на закона. Текстът да е еднозначен и да не съдържа предположения и коментари (особено що се отнася до информация по съдебни дела);

- Прессъобщенията да се предоставят на достъпен за гражданите и медиите език. Сложният юридически изказ почти винаги и навсякъде създава затруднения за медиите. Журналистите обикновено отговарят за няколко ресора едновременно и не разполагат с необходимото време да се запознаят със законовите разпоредби, на които се обляга едно или друго съдебно решение, както и да вникнат в същността на употребяваните от правото термини. Създаване на прессъобщение на ясен език би довело до излъчването на достъпни и еднозначни послания от съда към обществото и би улеснило журналистите в работата им;

- Съобщението трябва да съдържа интернет адрес на съда.

1.2. СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ ПРЕССЪОБЩЕНИЯ

- Съобщения за насрочени за разглеждане дела

Практиката показва, че наказателните дела от общ характер представляват в най- голяма степен обществен интерес. На тях следва да се дава широка публичност, за да се реализира пълноценно генералната превенция, прокламирана в чл. 36, ал. 1 от НК, а именно: „Да се въздействува възпитателно и предупредително върху другите членове на обществото“. В случаите, когато подсъдимият е оправдан, е наложително да се даде публичност на оправдателната присъда, за да се възстанови общественото доверие към конкретното лице. Ето защо, ще се поддържа „Седмичен информационен бюлетин“ относно насрочените наказателни дела, които ще се изготвя от пресаташето на Окръжен съд – Стара Загора и ще се публикува от системния администратор на интернет страницата на съда.

- Обществен интерес могат да представляват и наказателни дела от частен характер, както и някои граждански дела.

Информация за насрочени дела се оповестява в позволените от закона рамки, когато:

- по преценка на съдията - докладчик е налице обществен интерес и информация по делото следва да стане достояние на по-широк кръг от граждани (например: страни по делото са държавни институции, популярни личности или юридически лица и от изхода на съдебния спор са заинтересовани различни обществени слоеве);
- определена медия/репортер следят и отразят развитието на конкретен съдебен спор;
- налице е подчертан интерес от страна на медиите и гражданите към определен правен казус.
- за наказателни дела от частен характер - обвинението по тъжбата на частния тъжител, предвидено от закона наказание;
- за въззивни дела - кой обжалва или протестира първоинстанционния съдебен акт (решение, присъда, определение) и на какво основание; резюме на диспозитива на обжалвания съдебен акт;
- за граждански дела - ищец, ответник, предмет на спора;

- Съобщения с информация за хода на делото.

Представители на медиите могат да присъстват при разглеждане на дела при открити врата. Твърде често журналистите не разполагат с необходимото време за това и не притежават специфичните познания, които да им позволят да вникнат в съдържанието, нюансите и правните последици от процесуалното поведение на страните по делото. Поради

това не винаги е възможно да се направят обективни изводи за развитието на делото и необходимостта от извършване на определени процесуални действия. Затова е от особена важност точното изясняване на причините за отлагане на съответното дело. Изясняването и популяризирането на обективните причини за отлагане на делата, от една страна, е начина да се посочи истинският “виновник” за забавяне на съдопроизводството, а от друга - предоставя възможност на гражданите да се запознаят по-добре с процесуалните норми. С оглед информирание на обществеността за действителните причини за отлагане на делата, при изготвяне на прессъобщение с такова съдържание е необходимо точно да се посочат законовите разпоредби, на основание на които съдът е длъжен да отложи разглеждането на делото и да насрочи ново съдебно заседание (с курсив се цитира текста от закона).

- Прессъобщения за постановени съдебни актове

Съобщението съдържа информация за постановената присъда, решение или определение. Посочва се в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване или протестиране съответният съдебен акт. Може да се цитира и текстът на закона, въз основа на който е постановен той.

За повече яснота и при проявен интерес от страна на медиите, по наказателни дела текстът може да бъде допълнен с кратка информация за искането на прокуратурата, становището на гражданския ищец и частен обвинител (ако има такъв), тезата на защитата и подсъдимия.

Предоставянето на възможност журналистите да се запознаят с мотивите към дадено съдебно решение би съдействало за повишаване на доверието в правораздавателните институции и би доказало, че съдът постановява съдебните си актове на базата на предоставените доказателства, въз основа на закона и вътрешното си убеждение. Това е полезна за съдебните репортери информация и с оглед на позадълбоченото познаване от тяхна страна на материалните и процесуални закони. Определен казус може да представлява обществен интерес продължително време, което обуславя необходимостта, медиите да изясняват постфактум аргументите за постановяване на съответния съдебен акт.

За да бъдат спазени разпоредбите относно достъпа до делата, журналистите могат да се запознаят с мотивите на съда при постановяване на определен съдебен акт само ако същият е влязъл в сила.

- Изготвяне и предоставяне на статистически данни

Предоставянето на статистически данни на журналистите е подходяща форма за популяризиране и онагледяване на резултатите от дейността на правораздавателните институции. Подробна информация за различни аспекти от работата на съда се съдържа в Отчетния доклад за

съответната година, който се помества на интернет - страницата на Окръжен съд – Стара Загора.

- Други прессъобщения (работа по проекти, нововъведения, участие в семинари и конференции, срещи и посещения и др.)

Съобщението трябва да съдържа ключови думи и послания, подчертаващи значимостта на съответното събитие, с оглед подобряване работата на институцията с гражданите, професионалното израстване на съдии и служители, перспективите за развитие на институцията.

1.3. МЕТОДИКА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Прессъобщение за разглеждано дело се изработва от пресаташето на съда въз основа на данните по делото и законовите разпоредби, изведени от пресаташето. Текстът се предоставя на съдията-докладчик по делото или на административния ръководител (в случай, че е невъзможно прессъобщението да бъде съгласувано от съдията-докладчик) за включване на пояснения, допълнения, или корекции, ако това се налага. Когато се изготвят прессъобщения за събития - не свързани с работата по дела, готовият за оповестяване текст се предоставя на председателя на съда.

След съгласуването със съдията-докладчик или административния ръководител, пресаташето изпраща прессъобщението до медиите, а системният администратор го помества на интернет - страницата на съда.

1.4. МЕХАНИЗЪМ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА СЪОБЩЕНИЕТО ДО МЕДИИТЕ

Прессъобщенията се разпространяват чрез:

- публикации в интернет - страницата на съда - дава възможност за оповестяване на официална информация сред неограничен обществен кръг;

- електронна поща - възможност за своевременно предоставяне на информация на отделни или на всички работещи със съдилищата репортери, които разполагат с възможност за такъв тип комуникация;

- телефонна връзка - поради опасността от неточности при комуникацията е необходимо този механизъм да се използва особено внимателно - предимно в случаите, когато информацията вече е предоставена по друг, по-надежден начин и трябва само да се направят допълнителни уточнения, които няма да променят смисъла и фактите в изложението.

1.5. ВРЕМЕ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЕТО

Съобщението се оповестява своевременно, съобразно определените дата и начален час на визираното събитие. Навременното оповестяване на официална информация от съдилищата е необходимо, за да се подчертае

готовността им да функционират в условия на прозрачност. Забавянето ѝ може да бъде предпоставка за разгласяване на неверни данни и неблагоприятни за правораздавателните органи коментари или внушения.

При интерес от страна на медиите към дело, което не е включено в информационния бюлетин или към друга информация – свързана с работата на съда, пресаташето прави справка и изготвя съобщение във възможно най- кратък срок. Прессъобщението се разпространява, след съгласуване със съответния съдия, разглеждащ делото, или административния ръководител.

Информация за дела, които са отложени, е желателно да се оповестява до един час след приключване на съдебното заседание. В същия срок да се разгласява и информацията за постановени присъди или решения.

1.6. АДРЕСАТИ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Прессъобщенията за дейността на съда се изпращат до редакциите на местните средства за масова информация и регионалните кореспонденти на националните медии. При проявен интерес от страна на медии от други региони е възможно прессъобщения да се адресират и до тях.

За популяризиране на отделни инициативи на съда - новаторски и значими не само в регионален, но и национален мащаб, както и по дела, привличащи общественото внимание, съобщения се изпращат и на централните медии, които нямат свои регионални кореспонденти. Адресати на такива съобщения могат да бъдат и пресслужбите на другите звена в съдебната система, държавни институции, органи на местната власт, неправителствени организации и др.

Поместването на прессъобщението на интернет страницата на съда фактически го адресира до всички потребители, ползващи мрежата.

2. ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА

Съзнавайки важното място на информационните технологии в съвременния свят, интернет - страницата на съда съдържа разнообразна и полезна за потребителите информация.

Интернет - страницата на Окръжен съд – Стара Загора съдържа информация за постановени съдебни актове.

2.1. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ИНТЕРНЕТ-СТРАНИЦАТА НА СЪДА

За улесняване на гражданите, черпещи информация от мрежата, в интернет-страницата на Окръжен съд – Стара Загора, са инсталирани допълнителни линкове на заглавната страница за по-бърза навигация:

- “Информационен седмичен бюлетин”

Списък на наказателни общ характер дела, насрочените за разглеждане през текущата седмица (вид дело, номер и година, начален час на заседанието, страни по делото; предмет на спора). Информацията се актуализира всеки ден.

- "Прессъобщения"
- В рубриката „Новини“ се публикуват съобщения за преминали и предстоящи събития, нововъведения, инициативи, реализирани с участието на институцията или нейни представители.

3. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ

Този комуникационен канал дава възможност за пряк контакт между работещите в съдилищата и представителите на регионални и централни медии. Пресконференции се организират и провеждат със съгласието на председателя на съда при наличие на информационен повод:

- Годишен отчет;
- важни кадрови промени;
- участие в реализацията на значими проекти;
- осъществени законодателни промени, отразяващи се върху цялостната работа на съдебната система;
- при възникването на сериозен проблем, кризи свързани с работата на съда, към който медиите и общественото проявяват подчертан интерес.

Пресконференциите и брифингите дават възможност желаната информация да достигне до широк кръг от обществеността (чрез медиите) при минимални ресурсни и времеви разходи. Това е начин едновременно за всички заинтересовани страни да се огласи и разясни позицията на институцията по даден въпрос.

При организирането им е необходимо да се вземат предвид следните фактори:

- предварително огласяване - да се извърши достатъчно рано, така че всички представители на различните медии да имат възможност да се подготвят и отразят събитието;
- участници в пресконференцията компетентни и добре запознати с информационния повод;
- време за провеждане на пресконференцията - по възможност да не съвпада по време с други насрочени събития;
- място на провеждане - съобразено с броя на присъстващите журналисти и други участници, както и с възможностите за използване на звуко- и видеозаписна техника;

4. ИНТЕРВЮТА И УЧАСТИЯ В РАДИО И ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРЕДАВАНИЯ

Участието в радио и телевизионни предавания, даването на интервюта и други медийни изяви на съдиите могат да допринесат в

голяма степен за изграждане на реалистична обществена представа за институцията. Авторитетното присъствие на представител на съда в медийното пространство е предпоставка за повишаване на гражданското доверие към работата на правораздавателните органи. По този начин се опровергават твърденията за затвореност и недостъпност на правораздавателната система, създават се условия за по-точно представяне на спецификата на работа в съдилищата.

При организиране и провеждане на подобни медийни изяви не могат да бъдат пренебрегнати наложените от законовите разпоредби ограничения, но използвайки предоставените им от средствата за масова информация възможности, магистратите могат да съдействат за повишаване правната култура на гражданите, чрез разясняване на принципни юридически въпроси - процесуални срокове, процедури, действащи закони.

Процедура за участия на съдии в интервюта - журналистическите въпроси да бъдат предварително подготвени и писмено представени на пресслужбата на съда. Пресаташето подготвя предварително интервюирания (участника в предаването) с информация за медията и журналиста, с когото ще разговаря, за предисторията на разисквания проблем, ако има такава. Преди публикацията или предаването интервюираният се запознава с подготвения текст или видеоматериал.

6. ФОТОАПАРАТИ И КАМЕРИ В СЪДА

Видеозаписи и фотографии в съдебната зала, по време на съдебно заседание, се правят само с разрешение на председателя на състава, разглеждащ делото, към което има проявен интерес и със съгласието на страните - участници (съгласно чл. 32, ал. 2 от Конституцията на Република България - никой не може да бъде фотографиран и филмиран без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие).

При заявено желание от страна на медиите и след разрешение от председателя на съда, в определен ден и час може да се осигури свободен достъп до залите в съда (когато в тях не се провеждат заседания) и коридорите на палатата. В този случай могат да се заснемат кадри, които да се използват за онагледяване на материали, когато репортерите не са били в състояние да присъстват на място при разглеждане на конкретно дело.

Правенето на звукозаписи в съдебна зала по време на заседание е недопустимо.

7. ПЕРИОДИЧЕН АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА МЕДИЙНОТО ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СЪДА. АРХИВ

Ежедневното проследяване на публикациите в пресата и информационния поток в електронните медии спомага за създаването на

по-пълна и точна представа за медийното присъствие на съдебните институции.

За тази цел:

- Пресаташето поддържа архив от публикации в пресата и материали, оповестени в новинарски емисии и предавания на регионални и национални медии, засягащи работата на съда и съдебната система като цяло.

- Периодично анализът на медийното отразяване се обективизира в писмена форма от пресаташето, съпроводен с предложения за последваща работа с медиите (съдържание на предоставяната информация, послания и др.) и се предоставя за съгласуване с председателя на съда.

- Архивът на медийното отразяване се води по рубрики-съответните казуси, които медиите отразяват (спомага за яснота относно медийните послания по конкретния казус) и по медии (спомага да се прецени коректността при отразяване на информацията от конкретната медия). Отделна публикация може да бъде съпътствана с кратък коментар, когато това е необходимо. При публикувано опровержение от страна на съда, същото се прилага към съответния материал, твърденията в който се опровергават.

- Процедура при некоректно отразяване на дейността на съда

Отговор от страна на съда може да се даде, когато публикацията не съответства на реалността и законите или е отправена необоснована критика и по тази причина се създава негативно отношение към отделен съдия, определена служба в съда или институцията като цяло. Трябва да се вземе под внимание важна ли е критиката, или допуснатата неточност, каква вреда е нанесла, каква е ползата от отговор. В интерес на съдилищата е аргументирано да се възпрепятства всеки опит те да бъдат дискредитирани.

При некоректна публикация в пресата или неточно изявление в електронните медии е необходимо внимателно да се анализира написаното (казаното) и да се прецени точно кои моменти се нуждаят от опровержение. Когато се касае за необоснована критика или неточност по отношение цялостната работа на институцията, отговорът се съгласува с председателя на съда. Когато некоректно (непълно, невярно) е отразена работата по определено дело - анализът и опровержението се изготвят с участието на съдията, разглеждащ делото.

Опровержението при некоректно отразяване на работата на съда може да се даде на пресконференция, в писмо до главния редактор на съответната медия или под формата на официално писмено изявление, разпространено до всички средства за масова информация.

ИНИЦИАТИВИ НА СЪДА

Подобряването на обществената представа за правораздавателните институции може да стане факт и чрез инициирани от тях дейности и събития, несвързани пряко с работата по дела. Местните средства за масово осведомяване, по един или няколко от изброените по-горе канали за комуникация, трябва да бъдат информирани за провежданите инициативи, за да се осигури публичност и да се укрепва общественото доверие в съда.

1. ПОДОБРЯВАНЕ ОБСЛУЖВАНЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

Гражданите формират своето отношение към съда като институция не само на базата на законността и справедливостта на постановените решения, но и въз основа на добре организираната, бърза и ефективно действаща администрация. Осигуряването на бърза ориентация и лесен достъп до необходимите служби в съда, любезното обслужване са първите впечатления, които формират трайни усещания и нагласи към съда у гражданите.

2. ПРОЗРАЧНОСТ В РАБОТАТА НА СЪДА И ПРАВНО ОГРАМОТЯВАНЕ

2.1. ДЕН НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ

Организиран посещения за граждани, желаещи да се запознаят по-подробно с работата на институцията, може да се провеждат в рамките на предварително обявен "Ден на отворените врати".

2.2. РАБОТА СЪС СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ

Важната роля на съдебните заседатели в наказателното производство налага необходимостта от целенасочена работа за повишаване компетентността и квалификацията им. По-задълбоченото познаване на законовите норми, на задълженията и отговорностите, стоящи пред съдебните заседатели, е необходимо условие за пълноценното им участие в правораздавателния процес. Това може да бъде постигнато чрез предоставяне на информационни материали на достъпен език и организиране на специални срещи и обучения за заседателите.

2.3. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА СЪДИЛИЩАТА С УЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

За повишаване правната култура на всички подрастващите, както и в помощ на ориентирани към правните науки млади хора, съвместно с училища от региона и свързани с образованието държавни и неправителствени организации, да се организират:

- гостуване на съдии в учебни часове за запознаване на учениците

със специфичните професионални задължения на съдиите, с отделни моменти от практиката им в съдебната зала и особеностите на правораздавателния процес;

- посещения на ученици по време на съдебни заседания-обсъждане на видяното и чуто в съдебната зала, с цел запознаване с материалните и процесуални закони.

За постигане на по-голям ефект при запознаване на младежката аудитория със съдебната система и спецификата на работа в нея е желателно да се използват образователни видеоматериали и съвременни информационни технологии.

2.4. ИНФОРМАЦИОННИ БРОШУРИ

Предоставените от ВСС информационни материали е желателно да се разпространяват не само в рамките на съдебната палата, а и чрез други комуникационни канали, което ще спомогне за обогатяване правната култура на по-широк обществен кръг. / интернет страницата на съда./

3. СЪВМЕСТНИ СРЕЩИ НА СЪДИИ И ЖУРНАЛИСТИ

Работата на съда, от една страна, и работата на медиите, от друга, са строго специфични дейности, като реализацията на всяка от тях е свързана с императивни изисквания за форма, съдържание, срокове и т.н. За установяване на пълноценно сътрудничество между съда и средствата за масова информация е необходимо и двете страни да познават нуждите, проблемите, задълженията на другата страна. За да се постигне необходимия синхрон в съвместната работа е необходимо комуникацията между правораздавателните институции и медиите да се осъществява двупосочно и при установени критерии. За целта периодично да се провеждат срещи, на които представители на местните и централни медии и съдии от Окръжен съд – Стара Загора да се запознават с професионалните изисквания, стоящи пред всяка от страните. В рамките на такива срещи да се анализират начините, по които са отразявани отделни моменти от работата на съдилищата и да се синхронизират критериите за най-ефективно взаимодействие. Подобни инициативи предоставят възможност за разясняване и на някои правни постановки (изменения в закони или общи положения, към които има засилен обществен интерес), които чрез средствата за масова информация да станат достояние на по-широк кръг от граждани.

Изготвил:

Ваня Иванова

Връзки с обществеността в Окръжен съд-Стара Загора
март 2019 год.